

TASVIRIY SAN'AT DARSLARIDA O'QUVCHILARNING IJODIY TASAVVURINI RIVOJLANTIRISH

*Samarqand viloyati Kattaqo'rg'on tumani ixtisoslashtirilgan maktabining tasviriy
san'at o'qituvchisi*

Raxmatova Nilufar Jamoliddin qizi

Annotatsiya: Bu maqolada tasviriy san'at darslarida o'quvchilarning ijodiy tasavvurini rivojlantirish mavzusiga oid ularning o'z fikrlarini va ijodiy qobiliyatlarini shakllantirish bo'yicha bazi asosiy nuqtalar ko'rsatilgan. Darslar, o'quvchilarga san'atning turli janrlari, tarixiy mutafakkirlar, va usullarini o'rganish imkoniyatini beradi. Ular, o'zlarini o'ylagan idealarini matn, rasm, animatsiya, va boshqa tasviriy vositalar orqali ifodalashda o'rtacha va o'ziga xos usullarni o'rganishlari talab qilinadi.

Kalit so'zlar: tasviriy san'at, darslar, o'quvchilar, ijodiy tasavvur, turli janrlar, tarixiy mukhtalifliklar, usullar, o'rgatish, idealar, matn, rasm, animatsiya, vizual vositalar, asosiy prinsiplar, rang, shakl, xarakter, kompozitsiya, muhokama, kritika, global san'at mavzulari, innovatsiya, kreativlik, ijodiy faoliyatlar, jamiyat, estetika.

Abstract: This article highlights some key points regarding the development of students' artistic imagination in visual art classes. The classes provide students with the opportunity to explore various genres, historical diversities, and methods in art. They are required to learn different ways of expressing their ideas using text, images, animations, and other visual tools.

Key words: visual art, classes, students, artistic imagination, various genres, historical diversities, methods, teaching, ideas, text, image, animation, visual tools, fundamental principles, color, shape, character, composition, critique, criticism, global art themes, innovation, creativity, artistic activities, society, aesthetics.

Tasviriy san'at darslarida o'quvchilarning ijodiy tasavvurini rivojlantirish, ularni san'atga oid tasavvurlarini shakllantirish va ifodalashda o'rtacha va o'ziga xos usullarni

o'rganishdan iborat eng muhim vazifalardan biridir. Bu darslar, o'quvchilarga o'zlarining o'ylagan idealarini matn, rasm, va boshqa tasviriy vositalar orqali ifodalashga imkoniyat beradi. Birinchi navbatda, o'quvchilar ijodiy tasavvurini rivojlantirish uchun san'atning turli janrlari, usullari va tarixiy mukhtalifliklarini o'rganishadi. Ular, davlat san'ati, xalq san'ati, va shaxsiy ijodiyotining muhim namunalari orqali tanishishadi. Bu tarixiy bilimlardan foydalanib, o'quvchilar o'zlarining ijodiy tasavvurlarini shakllantirishda tarixiy tajribaga ega bo'lishadi.

Ikkinchi navbatda, o'quvchilar qalam, rasm, fotosurat, animatsiya, va boshqa tasviriy vositalar orqali o'z fikrlarini ifodalashni o'rganishadi. Bu, ularni o'zining xususiyatlari va shaxsiy ko'ngilli bilan izlanish, o'ylagan idealarini to'g'ri ifoda qilishga o'rgatadi. Darslar, o'quvchilarni asosiy tasviriy san'at konseptlariga, qonunlarga, rang, shakl, xarakter, va kompozitsiya prinsiplariga e'tibor qilishga o'rgatadi. Bu prinsiplar, o'quvchilarga tasviriy asarlarini eng ko'rsatuvchan va estetik qilib yaratish uchun zarur bo'lgan asoslar bo'lib, ularni o'quvchilarning o'zlarining ijodiy tasavvurlarini rivojlantirishga yordam beradi.

O'quvchilar ijodiy tasavvurlarini rivojlantirishda malakaviylikni oshirish, shuningdek, fikrlarini boshqa insonlar bilan ulashish, guruhda ishlash va jamiyatga qanday ta'sir qilishni o'rganishlari ham muhimdir. Bu darslar o'quvchilarni ijodiy fikrlarini qo'llab-quvvatlash, ularni o'zlarining ifodalash usullari va shakllarini rivojlantirishga yo'naltiradi.

Jumladan, tasviriy san'at darslari, o'quvchilarning ijodiy tasavvurini rivojlantirishda katta ahamiyatga ega bo'lib, ularni san'atga oid unikal fikrlarni ifodalashda malakasini oshirishga yo'naltiradi. Bu darslar, o'quvchilarga san'at tarixi, konseptlari, va usullari bo'yicha bilim berishadi va ularni o'zlarining ijodiy potentsialini rivojlantirishga yo'l qo'yadi. Darslar o'quvchilarni muhokama qilish va kritika tajribasini oshirishga ham qaratilgan bo'ladi. Ular, boshqa insonlar tomonidan taqdim etilgan ijodiy ishlarni baholash va tahlil qilish orqali, o'zlarining fikrini rivojlantirishadi. Bu kritika jarayoni o'quvchilarni o'z fikrlarini takomillashtirish va ularning san'atga qo'ygan energiyalarini mustahkamlashda muhim ahamiyatga ega bo'ladi.

Darslar, o'quvchilarga eng so'nggi texnologiyalardan, tasviriy san'atning yangi yo'nalishlari va xalqaro san'at janrlaridan ham foydalanishni o'rgatadi. Bu, ularni innovatsion va kreativ usullar orqali ijodiy tasavvurlarini amaliyotga o'tqazishda yordam beradi.

O'quvchilarni ijodiy tasavvurlarini rivojlantirishda o'zlarining insoniyatga, tabiiyotga, va jamiyatga murojaat qilishlari talab qilinadi. Bu, ularning ijodiy ishlari orqali o'zlarini ifodalash va jamiyatda o'z o'rinini topishlari uchun asosiy shartlardan biridir. Asosan, tasviriy san'at darslari o'quvchilarning ijodiy tasavvurini rivojlantirishda nazariy va amaliy tajriba olish, guruh ishlari orqali hamkorlik qilish, va o'z fikrlarini boshqalarga yetkazishga yo'naltirilgan. Bu usullar, o'quvchilarni san'atga oid qadriyat, qiziqish, va e'tiborli fikrlar rivojlantirishda muvaffaqiyatga yetkazish uchun boy fursatlar yaratishga xizmat qiladi.

Darslar o'quvchilarni global san'at mavzulariga ham murojaat qilishga va ularga shaxsiy fikrlarini o'zlashtirishga chaqiradi. Ularga, dunyo san'ati tarixidagi muhim shaxsiyliklar, qadriyatlar, va hozirgi paytdagi san'atning joriy muddati haqida o'z fikrlarini ifodalash uchun imkoniyatlar beriladi. San'atning ijodiy va ijtimoiy mafkuralariga qaratilgan darslar o'quvchilarni jamiyatdagi muammolarni inobatga olgan holda yechish, ijtimoiy muhitda o'z hissasini izohlash, va ijodiy faoliyatlarini jamiyatning yaxshi tarafda rivojlantirishga chaqiradi. Bu darslar o'quvchilarni global san'at jamiyatiga qo'llanib, ularning o'z fikrlarini ifodalash, san'at orqali dunyoni o'zlashtirish, va insonlarning o'zaro munosabatini kuchaytirishda ishtirok etishga tayyorlaydi. O'quvchilarni ijodiy tasavvurlarini rivojlantirishda darslarda ko'rsatilgan prinsiplar, ularning eng so'nggi yaratishlari va san'atning yangi yo'nalishlariga qo'llanilishi, shu jumladan, ularni dunyo san'atiga qiziqish va uning ilg'or taraqqiyotlariga qatnashishga rag'batlantiradi.

Jamiyatning san'atga berilgan ahamiyati va tasviriy san'at darslaridagi o'quvchilarning ijodiy tasavvurlarini rivojlantirishga doir ta'lim-mashg'ulotlar o'quvchilarga insoniyat, estetika, va mazmunli ifoda qobiliyatlarini rivojlantirishda katta rol o'ynaydi. Shu bilan birga, ular o'zlarini dunyoqarashi, ijtimoiy qadriyatlar, va

san'at tajribalari bilan bog'lab, yangi fikrlarni va ijodiy muhitni yaratishlari uchun ilhom olib boradilar.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR:

- 1.I.A. Karimov. O'zbekiston buyuk kelajak sari. T., 1998, 2-bet.
2. B.N.Oripov "Tasviriy san'atni o'qitishning zamonaviy pedagogic texnologiyasi, didaktikasi va metodikasi".-Toshkent."Ilm ziyo".2013.25-bet
3. R. Hasanov. Maktabda tasviriy san'atni o'rgatish metodikasi. T."FAN", 2004.188-bet